

Laura Lunds model for børneinddragelse

Laura Lunds model er udviklet af juraprofessor Laura Lundy, der har speciale i børns rettigheder, ved Queen's University Belfast og University College Cork.

Modellen giver et mindset og en systematik til, hvordan I kan arbejde med både individuel og kollektiv inddragelse af børn og unge. Modellen giver et fælles sprog for at tale om børneinddragelse og sætter fokus på børn og unges ret til inddragelse.

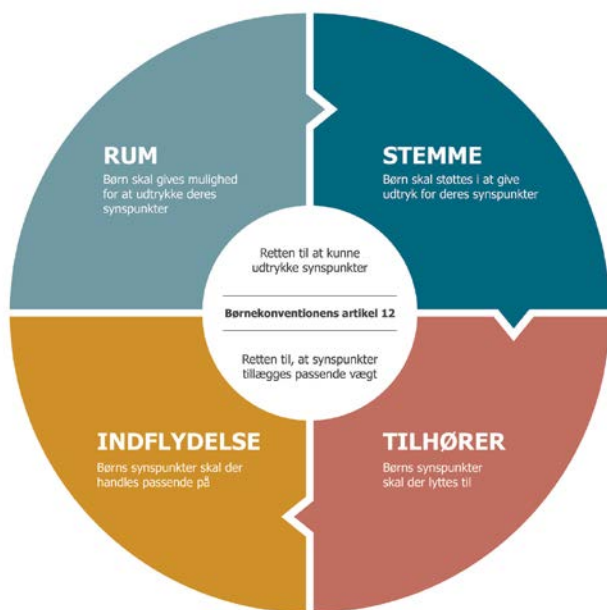
I arbejdet med modellen, som ramme for børneinddragelse, bør du tænke over og være bevidst om, hvordan du forstår inddragelse af børn og unge. Og hvilket børnesyn du har med dig både personligt og som den organisation, du er en del af.

INDDRAGELSE MED ET FORMÅL

Laura Lundy bruger begrebet 'inddragelse med et formål'¹. Med dette mener Lundy, at det er vigtigt, at du sikrer, at der er et klart formål med at inddrage børn og unge i beslutninger, og ikke fokuserer på inddragelse som en aktivitet. Kernen i 'inddragelse med et formål' er at sikre, at når børn og unge bliver inddraget i beslutningsprocesser, så bliver der lyttet til deres perspektiver. Deres perspektiver bliver taget alvorligt og vægtes ud fra en hensigt om, at deres perspektiver vil påvirke beslutningerne, resultatet eller igangsætte ændringer².

BØRNESYN

En forudsætning i Lunds model er, at barnet eller den unge ses som et selvstændigt, helt menneske, der har evner til at udtrykke sig og til at deltage frit i samfundet. Det børnesyn følger det tidssvarende børnesyn, der er beskrevet i aftalen om Børnene Først og i barnets lov. Her ses børn og unge i egen ret, de skal anerkendes som selvstændige individer med egne holdninger, ønsker og perspektiver på deres liv og forhold.

Model for børneinddragelse, inspireret af Lundy, 2007

OM MODELLEN

Lunds model for børneinddragelse kan bruges på alle faglige områder, hvor der er fokus på at styrke inddragelse af børn og unge. Modellen omsætter Børnkonventionens artikel 12 til praksis. Artikel 12 sætter fokus på to forhold: at barnet har ret til at udtrykke sig, og at barnet har ret til, at dets synspunkter tillægges passende vægt. Det er altså ikke nok, at børn og unge får en stemme. Børn og unges stemmer skal føre til indflydelse på forhold, der handler om dem selv. Modellens elementer Rum og Stemme handler om børn og unges ret til at udtrykke synspunkter. Elementerne Tilhører og Indflydelse handler om børn og unges ret til, at deres synspunkter får passende vægt.

Modellen peger altså på fire elementer, der skal være til stede, for at der er tale om reel inddragelse af børn og unge: *Rum, Stemme, Tilhører og Indflydelse*.

De fire elementer i modellen er afhængige af hinanden og kan ikke stå alene. Elementerne er til dels overlappende, og de følger en fast rækkefølge: *Rum, Stemme, Tilhører og Indflydelse*.

RUM

Elementet rum handler om, hvorvidt og hvordan barnet eller den unge ønsker at blive inddraget. Det handler om, hvordan man kan skabe et trygt fysisk, mentalt og inkluderende rum til barnet eller den unge, så barnet eller den unge kan udtrykke sine synspunkter, håb og drømme. Elementet rum handler derfor både om det fysiske rum, det mentale rum, det inkluderende rum og om tid³. Tid er med til at sætte rammer for rummet for børneinddragelse, fx kan akutte situationer påvirke muligheder for reel inddragelse⁴. Herudover har barnet brug for tid til at forme og give udtryk for sine synspunkter og tid til at opbygge en tillidsfuld relation, der giver mulighed for at snakke om svære ting⁵.

STEMME

Børn og unge har ret til frit at give udtryk for deres synspunkter. Elementet stemme handler om, hvordan man understøtter, at barnet eller den unge får udtrykt sine synspunkter, herunder hvordan man giver passende børnevenlig information til barnet eller den unge. Det handler også om, hvordan man tilpasser samtalen eller anden kontakt til barnet eller den unge, fx ved at tilbyde passende kommunikationsformer, tilpasse grad af abstraktionsniveau etc., så barnet eller den unge får den relevante støtte til at udtrykke sig. Derudover kræver det, at der er den nødvendige tid til, at barnet eller den unge kan forstå de forhold, de inddrages i.

TILHØRER

Elementet tilhører handler om, hvordan man sørger for, at det er de personer, der har relevant beslutningskompetence, der lytter til barnets eller den unges synspunkter. Det er vigtigt, at den fagprofessionelle lytter til og forstår de synspunkter, som barnet eller den unge giver udtryk for. Det er væsentligt, at der er klarhed over, hvem der har beslutningskompetence, og at barnet eller den unge informeres om dette⁶.

INDFLYDELSE

Elementet indflydelse handler om, hvordan man sørger for, at barnets eller den unges synspunkter bliver taget alvorligt, og at der handles relevant på det. Det at sikre, at barnet eller den unge får en stemme, er ikke nødvendigvis svært i sig selv. Det svære kan være at give barnets eller den unges synspunkter passende vægt i beslutninger ud fra barnets eller den unges alder og modenhed. At 'passende vægt' kobles med barnets eller den unges 'alder og modenhed' kræver en vurdering hos den fagprofessionelle, hvor blandt andet opfattelsen af barnets eller den unges selvbestemmelse og evne til at tage beslutninger i sit eget liv bliver vigtig⁷.

- 1 Government of Ireland, 2021
- 2 Government of Ireland, 2021
- 3 Tusla, 2016
- 4 Henze-Pedersen, S. & Bengtsson, T. T., 2024
- 5 Videnscenter om børneinddragelse og udsatte børns liv, 2023
- 6 Lundy, 2007
- 7 Lundy, 2007

Litteratur:

Government of Ireland. (2021). Participation Framework National Framework for Children and Young People's Participation in Decision-making

Henze-Pedersen, S. & Bengtsson, T. T. (2024). Developing a model for child participation in child welfare services. Child & Family Social Work, OnlineFirst. <https://doi.org/10.1111/cfs.13150>

Lundy, L. (2007). "Voice" is not enough: Conceptualising Article 12 of the United Nations Convention on the Rights of the Child. British Educational Research Journal, vol. 33(6), side: 927–942.

Tusla Child and Family Agency. (2016). Child and Youth Participation Toolkit.

Videnscenter om børneinddragelse og udsatte børns liv. (2024). Laura Lundys model for børneinddragelse – målrettet myndighedsområdet